

Ankara Askerî Fabrikalar Koordinasyon Başkanı Dr. Mühendis Albay Osman Nuri İnceler'in hükümlü olduğu cezanın affına dair Adalet Komisyonu raporu (5/73)

Adalet Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Adalet Komisyonu

Esas No. 3098/3308

Karar No. 36

14 . VI . 1948

Yüksek Başkanlığa

Albay Osman Nuri İnceler tarafından Büyük Millet Meclisine verilen 17 Nisan 1947 tarihli ve 3098/3308 sayılı bir dilekçede: Hakaret ve tokat attırmak suçlarından dolayı Millî Savunma Bakanlığı Müsteşarlık Askerî Mahkemesince 15 gün hapse mahkûmiyetine karar verildiği bildirilmiş ve bu kararın hakiki ve hukuki mesnetleri olmadığı; bir tertip ve garazın ve yalancı şahitlerin ifadelerinin mahsulü bulunduğu belirtilerek hükümün infaz olunmaması ve affı rica edilmiştir.

Dilekçi tarafından 17 . VII . 1947 tarihinde verilen 5303/5708 sayılı ikinci bir dilekçe ile de, kararın kesinleşmesi dolayısıyla cezayı geçtiği ve af yoluyla hükmün infaz edilmemesine dair olan eski talebinin is'afına artık inkan kalmadığı, fakat 32 senelik şerefli askerlik hayatının lekəsiz dosyasından bu işe ait kaydın, künye ve sicilinden silinmek suretiyle kaldırılması arz olunmuştur.

Dilekçe ve dosyanın Dilekçe Komisyonuna havalesi üzerine, Komisyon konuyu etrafiyle inceledikten, Millî Savunma ve Adalet Bakanlıklarının yetkili mümessillerini dinledikten, dosya ve vesikaları gözden geçirdikten sonra :

Mahkûmiyet kararına müntehi olan ilk olayın tahkikatı yapılırken, kanunun suçluya tanıdığı bir haftalık müdafaa mehlinin, bir hafta sonra terfi edecek suçlunun terfiine mâni olmak kastıyla, sorgu yargıcı tarafından verilmediği, yalan şahadetin mesbuk olduğu ve haksız muamelelerin cereyan etmiş bulunduğu neticelerine varılmış ve bu kararda hak ve adaleti müteessir edecek bir durumun vukuuna kanaat getirilmiştir.

Bunun üzerine Komisyon, kesinleşmiş ve infaz edilmiş bulunan mahkeme kararı hatalı dahi

olsa, Anayasanın hükümlerini gözönünde tutarak, kararın tadil ve tebdili üzerinde durmamış ve subayların terfiine dair 4273 sayılı Kanunun 8 nei maddesi gereğince Bakanlığın, mahkûmiyet itâmını sebep ve mesnet tutarak, dilekçenin sicil künyesinde idareten tesis ettiği kıdemden kesme kaydının kaldırılması suretiyle dilekçi hakkında müspet işlem yapılması lüzumuna karar vermiş ve 25 . XII . 1947 tarih, 784 sayılı olan bu karar Dilekçe Komisyonunun 23 . I . 1948 tarihli Haftalık Karar Cetvelinin 24 - 25 nei sayfalarında yayımlanmıştır. Bu kararın neşri üzerine İzmir Milletvekili Münir Birsell tarafından Yüksek Başkanlığa sunulan 19 . II . 1948 tarihli ve 2023/2733 sayılı yazıyı incelemek için tekrar toplanan Dilekçe Komisyonu, Münir Birsell'in, künyedeki kaydın kaldırılması yolundaki Komisyon kararının Askerî Mahkemece verilen kararın tebdili mânasına geleceği yolundaki mütalâasını vârit görmüş ve Komisyon, işin esasına ait müspet kanaatini muhafaza ve teyit ederek keyfiyetin af yoluyla hallinin daha uygun olacağını oybirliğiyle karar altına almıştır.

Dilekçe Komisyonunun buna dair olan 31 . V . 1948 tarihli ve 3098/3308, 5303/5708 ve 7301/6805 sayılı raporu ile dosyanın Komisyonumuza havalesi üzerine konu Komisyonumuza da incelenip görüşüldü.

Millî Savunma Bakanlığı Müsteşarlık Askerî Mahkemesi tarafından verilen 15 günlük mahkûmiyet kararı kesinleşmiş ve infaz edilmiş olduğu cihetle, Anayasanın ruhuna uyularak kararın adli mahiyeti üzerinde Komisyonumuza durulmamıştır.

Bu itibarla gerek tahkikat ve gerekse karar safhalarında yapıldığı ileri sürülen ve Di-

lekçe Komisyonunca da vârit görülen dilekçi lehindeki yolsuzlukların, yalan şahadetlerin ve haksız muamelelerin tahlil ve münkaşasına da geçilmemiştir.

Şu kadar var ki, Albay Osman Nuri İnceleler'e isnadedilen suç: Bir kavga neticesinde boşanmak durumuna giren mahiyetindeki bir erin karısının kendisine basyurarak şikâyet ve rica etmesi üzerine, eri çağırarak çocuklu bir ailenin yıkılmaması için bir üste yakışan nasihatleri verirken, buna serkeşçe mukabele eden bu ere bir tokat atılmasını astma emretmiş olmasından doğmaktadır.

Nitekim bu müdahaleden sonra beklenen hayırlı netice de hâsıl olmuş ve erin yuvasını dağılmanması ve ailenin devamı da sağlanmıştır.

Şu hale göre Albay Osman Nuri İnceleler'e isnadolunan ve cezası da çektirilmiş bulunan suç vuku bulunmuş dahi olsa dilekçenin suç işlemek kastıyla hareket etmediği ve bunun bir üste yakışan tamamen insani ve hayırlı bir müdahaleden ileri geldiği görülmektedir.

Dilekçenin bu husustaki hüttün hassasiyetinin ise 32 senelik lokesiz hizmet hayatının böyle bir gölgeden temizlenmesi için Büyük Meclisin âtîfetine sığınmaktan ibaret olduğu anlaşılmaktadır.

Adı geçen Doktor Mühendis Albay Osman Nuri İncelesin Harb ve Fen Tatbikat okulundan mezun bulunduğu, Almanya'da yüksek mühendislik tahsilini ve stajını başarı ile bitirdikten sonra sırasıyla Fen Tatbikat Okulu telsiz tekniği öğretmenliği, Fen ve Sanat Genel Müdürlüğü daimî âzalığı vazifelerinde bulunduğu bilâhara tekrar Almanya'ya gittiği ve sahasında bir ihtira tezi hazırlıyarak Doktor mühendis unvanını kazandığı, dönüşte mü-

telif vazifelerde ve daha sonra olağanüstü ahval dolayısıyla Muhabere Park Müdürü sıfatıyla muhabere tamirhanesinin kurulması ve inkişafı görevinin tam yetki ile kendisine verildiği, ayrıca Devlet savunma telsiz şebekesinin kurulması işinin de kendisine tevdi olduğu, Birinci dünya harbine ve Millî mücadeleye katıldığı, harb ve istiklâl madalyalarıyla taltif olduğu ve halen Askerî Fabrikalar Koordinasyon Başkanlığı yapmaktadır bulunduğru görülmektedir.

Şimdiye kadar üzerine aldığı işleri başarı ile yürüten bu fen ve ihtisas adamımızın 32 senelik askerliğinde tertemiz kalan hizmet hayatından bir insanî mülâhaza ve bir üstün astma karşı göstermesi tabii olan yakın alâkadan ve elinde olmadan doğan bu hükmün maddi yükünü de çektiğine göre, kendisini mânevi huzura kavuşturmayı yerinde gören Komisyonumuz, Albayın, Büyük Meclisin âtîfetine lâyık olduğu neticesine oybirliğiyle varmıştır.

Bu düşüncelerle hazırlanan ilişik af tasarru Kanunuyun Yüce tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Adalet Ko. Başkanı	Bu rapor Sözcüsü
Kayseri	Ankara
B. Özsoy	H. O. Beketo
Kâtip	Afyon
H. Bozca	Antalya
Bafkesir	Denizli
O. N. Buren	N. Küçükba
İsparta	İstanbul
R. Güllü	M. H. Gelenbeğ
Kastamonu	Kayseri
Dr. F. Ercerit	S. A. Peyzioglu
Muğla	Konya
N. Özsan	Rize
	Dr. S. A. Dilemre

Ankara Askerî Fabrikalar Koordinasyon Başkanı Doktor Mühendis Albay Osman Nuri İnceleler'in hükmümlü olduğı cezanın affına dair kanunun tasarru

MADDE 1. — Ankara Askerî Fabrikalar Koordinasyon Başkanı 1315 doğumlu Ağâhoğlu Doktor Mühendis Albay Osman Nuri İnceleler hakkında, Millî Savunma Bakanlığı Müsteşarlık Askerî mahkemesinde 20 . IX . 1943 tarihli ve 929/429 - 50 sayılı ilâm ile hükmedilip kesinleşen ve

infaz olunan onbeş günlük hapis cezası, bütün hukuki neticeleriyle birlikte affedilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Adalet ve Millî Savunma Bakanları yürütür.